

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **V. B.**, zastoupený Mgr. Petrem Šupalem, LL.M., advokátem se sídlem Hořínůška 126, Dolní Lhota, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Rapotice**, se sídlem Lesní Jakubov 44, Náměstí nad Oslavou, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 3. 12. 2025, č. j. 31 A 30/2025-46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Krajský soud v Brně usnesením ze dne 3. 12. 2025, č. j. 31 A 30/2025-46, postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl žalobu podanou žalobcem proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 3. 2025, č. j. VS-64007-2/ČJ-2025-800632. Důvodem odmítnutí žaloby krajským soudem bylo, že žalobce ve lhůtě pro podání žaloby nedoplnil svoji žalobu o žalobní body. Krajský soud vyhodnotil konkrétní situaci tak, že tato dvouměsíční doba začala běžet dne 21. 3. 2025, dne 24. 4. 2025 došlo ke stavění lhůty s ohledem na podání žádosti o přiznání osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce, přičemž lhůta běžela dále po skončení řízení o této žádosti od 8. 7. 2025. Jelikož konec lhůty připadl na sobotu 2. 8. 2025, tak v souladu s § 40 odst. 3 s. ř. s. lhůta k podání žaloby uplynula v pondělí 4. 8. 2025. Vzhledem k tomu, že žalobce v této lhůtě žalobu nedoplnil o žalobní body, stala se dnem 5. 8. 2025 tato vada neodstranitelnou.

II.

[2] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[3] Podle stěžovatele krajský soud pochybil, když nepřihlédl k následnému řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí o neustanovení zástupce a neosvobození od soudních poplatků ze dne 2. 7. 2025, č. j. 31 A 30/2025-25. Tvrzení krajského soudu, že pokud není v § 35 odst. 10 s. ř. s. výslovně uvedeno podání kasační stížnosti, nelze takovou skutečnost považovat za relevantní pro běh lhůty, zcela přehlíží § 120 s. ř. s. Řízení o kasační stížnosti je nutno chápat jako pokračování žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce a stavění lhůty k doplnění žalobních bodů lze tak vztáhnout právě i k včasné podané kasační stížnosti. V této souvislosti stěžovatel poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2021, č. j. Ars 3/2019-43, v němž tento soud uvedl mimo jiné: *„Nevyhoví-li krajský soud zcela žádosti o osvobození od soudního poplatku (§ 36 odst. 3 s. ř. s.), musí vyčkat marného uplynutí lhůty pro podání kasační stížnosti proti tomuto usnesení a v případě jejího podání i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o ní, než případně zastaví řízení pro nezaplacení soudního poplatku.“* Pokud tedy krajský soud nesmí zastavit řízení před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, je namíste § 35 odst. 10 s. ř. s. vykládat právě tak, že doba k doplnění žaloby se v případě podané včasné kasační stížnosti staví až do právní moci rozhodnutí o takové kasační stížnosti, protože pouze takové rozhodnutí žalobci definitivně odpoví na jeho žádost o osvobození od soudních poplatků či ustanovení zástupce. Ve skutečnosti tedy žalobní lhůta neběžela až do pravomocného skončení řízení vedeného u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 3 As 105/2025, které podle krajského soudu skončilo pravomocně dne 7. 11. 2025. Podle názoru stěžovatele však předmětné řízení vedené u Nejvyššího správního soudu dosud nebylo řádně pravomocně skončeno, protože Nejvyšší správní soud v rozporu se soudním řádem správním nedoručoval zástupci stěžovatele, nýbrž přímo stěžovateli.

[4] Dále stěžovatel uvedl, že názor krajského soudu, že i kdyby po dobu řízení o kasační stížnosti lhůta pro doplnění žaloby stavěla, tak by stejně marně uplynula dne 18. 11. 2025, vychází z odděleného počítání řízení o žádosti o ustanovení zástupce před krajským soudem a řízení o kasační stížnosti. Takový postup je však nepřipadný, neboť lhůtu je třeba stavět od podání žádosti o ustanovení zástupce až do právní moci případného negativního rozhodnutí o kasační stížnosti. Rovněž pak krajský soud mylně vychází z okamžiku doručení žádosti či kasační stížnosti soudu, a nikoliv z data jejich podání k poštovní přepravě. Žádná z těchto skutečností ovšem neovlivňuje fakt, že s ohledem na to, že Nejvyšší správní soud své usnesení ze dne 22. 10. 2025, č. j. 3 As 105/2025-31, nedoručil v souladu se soudním řádem správním zástupci stěžovatele, nelze pro účely počítání lhůt považovat řízení o kasační stížnosti za skončené.

[5] Krajský soud tedy nemohl pominout doplnění žaloby ze dne 2. 12. 2025, jelikož v důsledku výše popsanych skutečností – podáním kasační stížnosti proti rozhodnutí

pokračování

o neustanovení zástupce a neosvobození od soudních poplatků počínaje a nezákonným způsobem doručování usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 105/2025-31 konče – ke dni 2. 12. 2025 neuběhla lhůta k doplnění žalobních bodů.

[6] Z uvedených důvodů proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Podle § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. může žalobce rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Z § 72 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Podle § 72 odst. 4 s. ř. s. nelze zmeškání lhůty pro podání žaloby prominout.

[11] Jestliže žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, jedná se o vadu, kterou však lze s ohledem na § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. odstranit pouze ve lhůtě pro podání žaloby, tj. do dvou měsíců od oznámení rozhodnutí, které je žalobou napadáno. Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů jen tehdy, je-li ještě se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu včas, tedy ve lhůtě pro podání žaloby, doplnit. Neuplatní-li žalobce ve lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná, stává se vada žaloby spočívající v absenci žalobního bodu neodstranitelnou a soud bez dalšího žalobu odmítne podle § 37 odst. 5 s. ř. s. (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31, č. 3733/2018 Sb. NSS).

[12] Podle § 35 odst. 3 věta třetí s. ř. s. *požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.*

[13] Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. *lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek.* Podle odst. 2 téhož ustanovení *lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Není-li*

takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce. Podle odst. 3 pak platí, že připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

[14] Ze spisu vyplývá a ve věci je nesporné, že žalobou napadené rozhodnutí bylo stěžovateli řádně doručeno dne 20. 3. 2025. Tato skutečnost tedy určila počátek běhu lhůty ve smyslu § 40 odst. 1 s. ř. s. Den následující po dni doručení se tak považuje za první den běhu zákonné dvouměsíční lhůty pro podání žaloby, jejíž konec by tak připadl na úterý 20. 5. 2025. Jelikož stěžovatel podal dne 24. 4. 2025 blanketní žalobu a současně požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, došlo tímto úkonem ke stavení lhůty pro podání žaloby, z níž v té době zbývalo ještě 26 dnů. Žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce krajský soud usnesením ze dne 2. 7. 2025, č. j. 31 A 30/2025-25, zamítl a současně stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě pro podání žaloby odstranil její vadu a doplnil žalobní body, a poučil jej, že neuplatní-li v této lhůtě ani jeden žalobní bod, soud žalobu odmítne. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 7. 7. 2025. Proti tomuto usnesení stěžovatel podal včasnou kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který ji odmítl usnesením ze dne 22. 10. 2025, č. j. 3 As 105/2025-31.

[15] Stěžovatel v této souvislosti především namítal, že lhůta pro podání žaloby neběžela až do pravomocného skončení řízení vedeného u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 3 As 105/2025, neboť řízení o kasační stížnosti je nutno chápat jako pokračování žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce.

[16] K tomu je nutno ve shodě s krajským soudem uvést, že soudní řád správní v § 35 odst. 10 věta třetí jasně určuje, že lhůta stanovená pro podání návrhu neběží od podání žádosti do právní moci rozhodnutí o ní. Tím je myšleno rozhodnutí krajského soudu o podané žádosti, které nabývá právní moci okamžikem doručení účastníkům řízení. Skutečnost, že účastník řízení podá proti takovému rozhodnutí krajského soudu kasační stížnost, nemá vliv na právní moc rozhodnutí o podané žádosti, neboť kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem (§ 102 s. ř. s.). Řízení o kasační stížnosti proto nelze považovat za pokračování řízení o žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, kterou stěžovatel podal v řízení před krajským soudem, neboť řízení o ní bylo skončeno pravomocným rozhodnutím krajského soudu. Přiměřené užití § 35 odst. 10 věty třetí podle § 120 s. ř. s. pak přichází v úvahu pouze ve vztahu ke lhůtě pro podání návrhu na zahájení řízení před Nejvyšším správním soudem.

[17] Nejvyšší správní soud dále uvádí, že v postupu krajského soudu neshledal ani stěžovatelem namítaný rozpor s usnesením rozšířeného senátu ze dne 25. 5. 2021, č. j. Ars 3/2019-43, podle kterého nevyhoví-li krajský soud zcela žádosti o osvobození od soudního poplatku, musí vyčkat marného uplynutí lhůty pro podání kasační stížnosti proti tomuto usnesení a v případě jejího podání i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o ní, než případně zastaví řízení pro nezaplacení soudního poplatku. K tomu rozšířený senát dále uvedl, že „vzhledem k těsnému, ve většině případů přímo závislému vztahu obou rozhodnutí krajského soudu (o návrhu na osvobození od soudního poplatku a o zastavení řízení pro jeho následné nezaplacení) se jedná o specifickou situaci, která vyžaduje výše uvedený přístup, nemá-li být podání opravného prostředku pouze teoretickou možností bez praktického dopadu

pokračování

a faktické možnosti přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí. V případě, že k podání kasační stížnosti proti usnesení o neosvobození od soudních poplatků dojde, musí krajský soud vyčkat rozhodnutí o ní, neboť to může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé [srov. § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s.]. Podstatou tedy je, aby krajský soud řízení o žalobě neukončil před tím, než Nejvyšší správní soud rozhodne o podané kasační stížnosti proti negativnímu rozhodnutí krajského soudu o žádosti účastníka řízení. Za situace, kdy by Nejvyšší správní soud toto rozhodnutí krajského soudu následně zrušil a krajský soud by v mezidobí již řízení o žalobě zastavil či žalobu odmítl, pak by došlo k porušení práva účastníka řízení na soudní ochranu. V nyní posuzované věci krajský soud postupoval v souladu s předmětným usnesením rozšířeného senátu, neboť vyčkal a rozhodl o odmítnutí žaloby až po vydání usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 105/2025-31, jímž byla kasační stížnost odmítnuta (otázka doručování rozhodnutí kasačního soudu je z tohoto pohledu irelevantní). Pravomocné rozhodnutí krajského soudu o žádosti stěžovatele tak zůstalo nedotčeno.

[18] Nejvyšší správní soud proto dospěl ke shodnému závěru jako krajský soud, že v případě stěžovatele zbývající část lhůty k podání žaloby a k doplnění žalobních bodů pokračovala v běhu následujícího dne po nabytí právní moci usnesení krajského soudu č. j. 31 A 30/2025-25, tj. od 8. 7. 2025, její konec připadl na sobotu 2. 8. 2025 a v souladu s § 40 odst. 3 s. ř. s. lhůta k podání žaloby tak marně uplynula v pondělí 4. 8. 2025. Jelikož stěžovatel přes výzvu a poučení krajského soudu svou blanketní žalobu v zákonné lhůtě nedoplnil o projednatelné žalobní body a pro tento nedostatek nebylo možno pokračovat v řízení, krajský soud nepochybil, když podanou žalobu odmítl podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

[19] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[20] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, již by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. května 2026

David Hipšr
předseda senátu